

Täysistunto

Torstai 21.10.2021 klo 15.59—21.48

3. Kissakriisi hallintaan - kissojen tunnistusmerkinnän ja leikkauttamisen puolesta

Kansalaisaloite KAA 4/2021 vp

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään maa- ja metsätalousvaliokuntaan.

Lähetekeskustelua varten varataan enintään 60 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja.

Avaan keskustelun. — Arvoisat edustajat, pyydän, että salissa keskitytään käsittelyssä olevaan asiaan ja muut keskustelut käydään salin ulkopuolella. — Edustaja Kontula, olkaa hyvä.

Keskustelu

17.00 Anna Kontula vas: ”Kissojen seura tekee hyvää. Jos sinulla on kurja olo, katso kissoja ja olosi kohenee, koska ne tietävät, että asiat ovat niin kuin ovat. Ei ole mitään, mistä pitäisi hermostua. Ne tietävät sen. Ne ovat pelastajia.” Tämä oli sitaatti Charles Bukowskilta.

Arvoisa puhemies! Kotikissa on kulkenut ihmisen kumppanina yli 10 000 vuotta. Nykyään se on yleisimpiä tai yleisin lemmikki kaikkialla, missä ihminen on asettunut aloilleen. Tämä yhteinen historia näkyy kotikissan pitkälle edenneenä domestikaationa. Eläkkeeseen ihmisen kanssa se on luopunut monista villikissan ominaisuuksista ja panostanut yhteiseloa helpottavaan käyttäytymiseen. Vaikka ihmisillä on taipumusta kokea kissa mystisyyteen saakka salaperäisenä otuksena, kissa puolestaan lukee ihmistä yllättävän tarkoin. Se esimerkiksi osaa seurata ihmisen katseen suuntaa ja matkia temppuja. Tutkitusti se tunnistaa ihmisen ilmeitä ja tunteita ja tulee puskemaan, kun huomaa läheisen ihmisen olevan allapäin. Aikuiset kissat kommunikoivat keskenään pääosin elekielellä. Koska ihminen ymmärtää tätä huonosti, ne kuitenkin opettelevat erityisiä ääniteitä ihmiskommunikaation tarpeisiin. Aikuinen kissa maukuukin tavallisesti vain koettaessaan saada lajirajan yli kaikkein välttämättömmät viestit. Kyse ei ole ainakaan kokonaan periytyvästä ominaisuudesta, sillä äänet vaihtelevat kissasta ja viestinnän kohteena olevasta ihmisestä riippuen. Esimerkiksi kissani Emma on kehittänyt erilliset maukaisut viestimään sellaisia asioita kuin ”moikka”, ”haluan ulos”, ”haluan syliin”, ”enkös vain olekin söpö” ja ”kahvisi haisee ihan kakalta”.

Arvoisa puhemies! Me emme elä kissojen kanssa kuitenkaan vain niiden kauneuden ja integriteetin vuoksi. Kissa on levinnyt ihmisen mukana laajalle, koska sen seura on lisännyt ihmisen selviytymistodennäköisyyttä merkittävästi. Vuosituhansien ajan ovat kissat

Pöytäkirjan asiakohta PTK 122/2021 vp

suojelleet viljavarastojamme. Sitä myöten, kun akuutti nälän uhka on väistynyt, ovat kissat siirtyneet suojaamaan meitä modernin ajan vitsauksilta, yksinäisyydeltä ja masennukselta. Ilman kissoja olisi huomattavasti useampi esi-isämme kuollut nälkään. Ilman kissoja olisi kansallinen mielenterveyspalvelujen kriisi syvempi. Kysymys kuuluu: Miten me vastaamme kissoilta saamiimme lahjoihin? Maksammeko kauneuden ja huolenpidon takaisin samalla mitalla?

Arvoisa puhemies! Näin ei valitettavasti ole. Kissoja on läpi historian rakastettu, mutta myös kohdeltu kaltoin ja jopa julmasti. Edelleen Suomessa hylätään tuhansia kissoja joka vuosi. Kissapopulaatioissa elää kymmeniätuhansia kissoja, joista kukaan ei kannu vastuuta. Populaatiokissat kärsivät nälästä, kylmästä, sisäsiirtoisuudesta sekä tarttuvista taudeista ja loisista. Hylätyn tai villinä elävän kissan elinikä on vain 2—5 vuotta, kun hyvin hoidettu kissa saattaa elää parikymmentäkin vuotta. Kuvitellaanpa, että metsissämme asuisi 20 000 hylättyä, pääosin sairasta tai nälkiintynyttä koiraa. Eikö siitä kirjoitettaisi valtakunnan medioissa? Eikö jokainen hallitus mainitsisi asian ohjelmassaan? Siis mistä nyt tämä hiljaisuus? Miksi kissa ei muka ansaitse meiltä samaa lojaalisuutta?

Ihminen on kissalle velkaa ja maksaa lyhennyseriä kovin kitsaasti. Eikä kyse ole vain velastamme kissoille vaan myös muille lajeille. Ihminen on tuonut kissan ympäristöihin, joihin se ei luontaisesti kuulu ja joissa sen metsästystaidot uhkaavat muuta lajistoa. Tarkkaa tietoa kissojen vaikutuksesta Suomen luontoon ei ole. Tiedämme kuitenkin, että kotikissa kuuluu maailman luonnonsuojelusäätiön haitallisten vieraslajien listalle ja on tietävästi saanut muualla melkoista tuhoa aikaan. On arvioitu, että kissalla on ollut keskeinen rooli ainakin 33:n lintu-, nisäkäs- ja matelijalajin sukupuutossa. Tunnetuin esimerkki lie nee pienellä uusiseelantilaisella saarella elänyt isovilistäjä, jonka majakanvartijan kissa saalisti sukupuuttoon. Vaikka myös vapaana ulkoilevat kesykissat metsästävät, tutkimustiedon valossa ne tekevät sen huomattavasti laiskemmin kuin kissat, joiden on hankittava ravintonsa itse. Siten huoli muista lajeista kietoutuu huoleen villoista kissapopulaatioista.

Arvoisa puhemies! Kannatan lämpimästi aloitteen esityksiä kotikissojen siruttamisesta ja vapaana ulkoilevien kissojen leikkaamisesta. Suurin osa kissapopulaatioista saa alkunsa leikkaamattomista vapaana ulkoilevista kissoista. Sirutus taas mahdollistaa löytökissan palautuksen pikaisesti tuttuun kotiympäristöön. Aloitteen sivuvaikutuksena myös eläinsuojelun vapaaehtoisresursseja vapautuisi kissakriisin sammutustöistä muuhun toimintaan. Näin aloitteella voi olla välillisesti vaikutusta myös eläinsuojeluteemojen laajempaan kehitykseen. Jotta kaikilla kissanomistajilla olisi mahdollisuus huolehtia velvoitteistaan, tulisi sirutus, kastraatio ja sterilointi kuitenkin huomioida ainakin harkinnanvaraisessa toimeentulotuessa nykyistä laajemmin.

Arvoisa puhemies! Tämä puheenvuoroni on laadittu ihmisen näkökulmasta, sillä aloite käsittelee ihmisen vastuuta ja ihminen kykenee näkemään asioita heikosti muutoin kuin itsensä kautta. Haluan lopuksi kuitenkin muistuttaa, että tämä ihmiskeskeinen lähestymistapa on seurausta ymmärryksemme tasosta, ei luonnon järjestys. Ajattelen, että jokaisella lajilla on yhtäläinen oikeus olemassaoloon ja lajityypilliseen käyttäytymiseen siitä riippumatta, miten se vaikuttaa ihmiseen. Jeremy Benthamin sanoin: ”Kenties jonain päivänä oivalletaan, että jalkojen määrä, ihon karvoitus tai ristiluun pää ovat aivan yhtä vähäisiä syitä jättää tunteva olento oman onnensa nojaan.”

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Keto-Huovinen, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 122/2021 vp

17.08 **Pihla Keto-Huovinen kok:** Kiitos, arvoisa puhemies! Aktiivinen kansalaisyhteiskunta on vahvan demokratian merkki. Kiitän aloitteen tekijöitä tästä tärkeästä kissojen hyvinvointia edistävästä aloitteesta. Toivon, että tämä kansalaisaloite hyväksytään ja sen myötä kissojen leikkaamisesta ja siruttamisesta tulee uusi normaali.

Suomen eläinsuojeluyhdistyksen mukaan maassamme hylätään vähintään 20 000 kissaa vuodessa. Ongelman taustalla ovat kissojen heikko arvostus, leikkaamattomuus ja hallitsematon lisääntyminen ja niiden seurauksena syntyvät villiintyneet kissalaumat, joiden määrä monilla alueilla lisääntyy jatkuvasti. Tässä ei ole kyse mistään kesäkissailmiöstä vaan ympärivuotisesta ongelmasta.

Suomen eläinsuojeluyhdistyksen vapaaehtoisille eläinsuojeluneuvojille vuonna 2018 tehdyn kyselyn mukaan kissojen heitteillejättötapaukset ovat viime vuosina lisääntyneet selvästi. Kissoihin liittyviä eläinsuojeluilmoituksia tulee myös aikaisempaa enemmän, ja erityisesti luontoon syntyviä kissoja tulee koko ajan enemmän myös eläinsuojeluyhdistysten hoitopaikkoihin, eli siis sellaisia kissoja, joiden on annettu lisääntyä holtittomasti ulkona ilman asianmukaista huolenpitoa.

Lähes 10 000 kissaa päätyy löytöeläintaloihin, mutta vain joka viides löytökissa haetaan takaisin omaan kotiinsa. Löytöeläintaloihin päätyneille kissoille yritetään toki etsiä uutta kotia, mutta osa joudutaan lopettamaan villiintyneisyyden, sairauksien tai tilanpuutteen takia.

Populaatiokissat kärsivät myös monista terveydellisistä ongelmista, koska niitä ei ole koskaan madotettu tai rokotettu. Usein elämä ulkona aiheuttaa sen, että kissat ovat aliravitutuja ja ne kärsivät erilaisista puutostiloista ja tulehduksista. Kun kissat lisääntyvät hallitsemattomasti, populaatiossa saattaa ilmetä myös sisäsiirtoisuuden aiheuttamia ongelmia. Se altistaa muun muassa vakaville sairauksille ja jopa hengenvaarallisille kehityshäiriöille. Populaatiokissat saavat harvoin asianmukaista hoitoa ilman eläinsuojeluyhdistyksiä, joten ne sairastuvat tauteihin, jotka olisi voitu helposti välttää rokotteilla. Tämä tarkoittaa sitä, että ne voivat myös levittää kyseisiä sairauksia. Monet populaatiokissat, jotka löydetään, joudutaankin valitettavasti lopettamaan. Ja ne populaatiokissat, joita ei löydetä, kokevat valtavasti kärsimystä, ja useat kuolevat tuskallisesti.

Arvoisa puhemies! Kissakriisi näkyy myös vahvasti maamme eläinlääkäreiden työssä, ja olen useamman eläinlääkärin kanssa aiheesta keskustellut. Eläinlääkärit, joita olen tavannut muun muassa valvonta-asioihin liittyen, ovat kaikki nostaneet keskustelussa esille kissoja koskevana vakavimpana eläinsuojeluongelmana vapaasti lisääntyvät kissat ja kissapopulaatiot. Sama asia on noussut esille myös Ruokaviraston julkaisemassa Kissojen hyvinvointi Suomessa 2019 -raportissa, joka perustui eläinlääkäreille suunnattuun kyselyyn. Eläinlääkärit ovatkin vahvasti olleet eläinsuojeluyhdistysten rinnalla kansalaisaloitteen tavoitteiden takana.

Kansalaisaloitteen tavoite on kaksiosainen:

Ensinnäkin kissojen hallitsematon lisääntyminen tulee säätää lainvastaiseksi. Se tarkoittaa sitä, että kissanomistajalla on velvollisuus huolehtia siitä, että kissa ei pääse hallitsemattomasti lisääntymään, eli hänen tulee estää tämä joko kastroimalla tai steriloidulla vapaana ulkoilevat kissat.

Toisena tavoitteena vaaditaan, että kaikki kissat tulee tunnistusmerkitä ja rekisteröidä. Tällöin on omistajan velvollisuus huolehtia siitä, että kissa tunnistusmerkitään mikrosirulla ja tunnistetiedot merkitään valtakunnalliseen rekisteriin. Omistajan tulee huolehtia myös siitä, että rekisterin tunnistetiedot pysyvät ajantasaisina. Tämän tunnistusmerkinnän ja re-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 122/2021 vp

kisteröinnin pakollisuus parantaisi kissojen kohtelua, sillä huonosti kohdellun kissan omistaja olisikin jäljitettävissä ja toisaalta karanneet kissat olisi mahdollista erottaa villiintyneistä ja kodittomista kissoista ja palauttaa omistajilleen.

Arvoisa puhemies! Nykyinen tilanne, jota voidaan jopa kissakriisiksi kutsua, kuormittaa niin eläinlääkäreitä kuin poliisia mutta myös eläinsuojeluyhdistyksiä, joiden toiminta on pääosin vapaaehtoistyöntekijöiden ja lahjoitusvarojen varassa. Tästä johtuen suurin osa yhdistyksistä kokeekin nykyisen kissatilanteen täysin kestäättömäksi, ja ne ovat vaatineet toimenpiteitä. Näiden kansalaisaloitteessa esitettyjen muutosten lisääminen lainsäädäntöön täydentäisi keinovalikoimaa kissakriisin ratkaisemiseksi ja edistäisi eläinten hyvinvointia.

Aloitetta vastustavien yleisimmät perustelut ovat sirutuksesta ja leikkauksesta aiheutuvat kulut, maatiaiskissojen häviäminen ja jyrсийäkannan lisääntyminen maatiloilla. Kuluja sirutuksesta ja leikkaamisesta toki aiheutuu, mutta ne ovat kertaluonteisia. Uskon myös, että jos eläimen hankinnassa joutuu tinkimään sirutuksen ja leikkaamisen kaltaisista perusasioista, on ehkä ihan tarpeellista pohtia lemmikin hankkimista vielä uudelleen.

Yksikään vastuullinen kissanomistaja ei päästä leikkaamattomia kissojaan ulkoilemaan valvomatta. Mikäli aloitetta vastustaa tällä perusteella, on todennäköisesti omalta osaltaan vastuussa kissapopulaatioiden synnystä. Maatiaiskissat eivät myöskään tällä aloitteella ole katoamassa mihinkään, sillä niitä voidaan kasvattaa edelleen aivan samalla tavoin kuin nykyään kasvatetaan myös rotukissoja.

Toivonkin, että tämä kansalaisaloite hyväksytään täällä eduskunnassa, sillä jokainen kissa ansaitsee kodin ja omistajan, joka huolehtii sen hyvinvoinnista. — Kiitos. [Vastauspuheenvuoropyyntöjä]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Mennään lyhyt debatti tässä. — Edustaja Viitanen, olkaa hyvä. — Painakaa V-painiketta, ketkä haluatte.

17.14 **Pia Viitanen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies... [Puhuja aloittaa puheenvuoron mikrofonin ollessa suljettuna]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ei ihan vielä, mikrofoni päälle. — Nyt.

No niin. — Arvoisa puhemies! Kiitos, edustaja Kontula, erinomaisesta analyysistä kissoista. Kissat ansaitsevat arvostusta, ja on hienoa, että tämä kansalaisaloite on tänään eduskunnassa. Haluan lämpimästi kiittää aloitteen tekijöitä, haluan kiittää aloitteen allekirjoittajia, haluan kiittää ihmisiä, jotka välittävät. Haluan kiittää eläinsuojelujärjestöjä, ja haluan kiittää niitä lukuisia vapaaehtoisia, jotka pyyteettömästi tekevät työtä kissojen hyväksi ja tämän kissakriisin ratkaisemiseksi.

Aloite on tarpeellinen. Ministeri kertonee kohta, että myös sen esittämät asiat toivottavasti etenevät hyvin joutuisasti täällä, ja haluan sanoa koko sydämestäni sen saman, minkä olen usein eläinsuojeluasioissa täällä todennut, että sivistyneen yhteiskunnan mitta on se, kuinka pidämme huolta niistä, [Puhemies koputtaa] jotka eivät pysty itse puolestaan puhumaan. Tämä aloite on hieno. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Purra, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 122/2021 vp

17.16 **Riikka Purra ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Paljon kiitoksia tästä tärkeästä kansalaisaloitteesta sen tekijöille ja allekirjoittajille.

Suomessa elää tuhansia kissoja ilman hoitoa, ja on arvioitu, että jopa 20 000 kissaa hylätään vuosittain. Kissanpentuja viskataan tunteettomasti ulos liikkuvista autoista ja jätetään nälkiintymään tai paleltumaan pakkaseen, kissat ovat alttiita joutumaan tahallisen väkivallan uhreiksi ja niin edelleen. Tämä aloite ei tietenkään puutu näihin ihmisiin, jotka olisivat itsekin avun tarpeessa ja jotka tällaista tekevät, mutta sillä on kuitenkin hyvä ja erittäin kannatettava tavoite esimerkiksi tunnistusmerkinnän ja rekisteröinnin pakolliseksi säätämisessä ja leikkaamattomien kissojen vapaan ulkoilun ja rajoittamattoman lisääntymisen kieltämiseksi.

Kannatan kansalaisaloitetta.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Sjöblom, olkaa hyvä.

17.17 **Ruut Sjöblom kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies... [Puhuja aloittaa puheenvuoron mikrofonin ollessa suljettuna]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Mikrofoni ei ole päällä — puolitoista sekuntia pitää painaa ensin.

Arvoisa puhemies! Meillä on velvollisuus kohdella eläimiä hyvin, ehkäistä kärsimystä ja mahdollistaa lajityypillinen käyttäytyminen. Valitettavasti eläinten suojelun parantamiseksi on kuitenkin Suomessa vielä paljon tehtävää.

Haluan kiittää tämän kansalaisaloitteen laatijoita tärkeän asian nostamisesta eduskunnan käsittelyyn. Kissojen kohtaama arvostuksen puute on laaja ilmiö, joka on johtanut merkittäviin ongelmiin, ja näihin ongelmiin on julkisen vallan myös puututtava määrätietoisesti. Aloitteessa esitetyt vaatimukset kissojen tunnusmerkitsemisestä ja rekisteröinnistä ovat vahvasti perusteltuja niin eläinsuojelun, resurssien kuin kissojen hyvinvoinnin parantamisenkin näkökulmasta, ja omistajien vastuuta lemmikeistään on korostettava.

Kissojen hyvinvoinnin lisäksi on kiinnitettävä nykyistä enemmän huomiota myös muihin lemmikkieläinten pitoon ja kohteluun liittyviin ongelmiin, esimerkiksi koirien pentutehtailuun. Nyt on aika etsiä laajamittaisesti keinoja eläinten hyvinvoinnin ja suojelun parantamiseksi maassamme.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Kalmari, olkaa hyvä.

17.18 **Anne Kalmari kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kiitän aloitteentekijöitä tämän tärkeän keskustelun esille saamisesta. Meillä on ministeri, joka on todella nopea. Nimittäin meillä on jo täällä eduskunnassa eläinten rekisterilainsäädäntö, joka mahdollistaa nyt tämän rekisteröinnin, josta on tietysti lähdettävä alkuun [Mika Niikon välihuuto] — ja varmasti koirista lähdetään, niiden käytännöistä, ensin.

Haluaisin vedota myös siihen, että kaikki tekisimme töitä mielipidemuokkauksen hyväksi niin, että se sydämetön toiminta, että otetaan kissa ja hylätään se, loppuisi, että hallitsematon pentujen saanti loppuisi, niin että kaikki kissat saisivat sen ansaitsemansa hoidon.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 122/2021 vp

Haluaisin kuitenkin nostaa sen puolen, että maataloilla tapahtuva toiminta [Puhemies koputtaa] on aina tukiin kytkennäistä, ja jos [Puhemies: Kiitoksia!] rikkeitä tulee, niin se voi viedä tuhansien eurojen tuet.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Koponen, Noora, olkaa hyvä.

17.19 Noora Koponen vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kahden kissan ihmisemona haluan myös osaltani kiittää lämpimästi aloitteentekijöitä, sillä kissatkin ansaitsevat paikkansa tässä salissa. Kissa on yksi persoonallisimmista kotieläimistä, mitä tiedän, ja samalla se on yksi heikoimmin arvostetuista kotieläimistä, mitä on. Kotonamme asustaa kaksi pelastettua kissaa: toinen löytyi Tori.fistä, ja toinen löytyi hylättynä ladosta. Kummatkin näistä karvatassuista rakastavat meidän perhettämme niin paljon, että palaavat aina takaisin, jos livistävät luvatta ulos. Kissa pyrkii toteuttamaan viettiään silloinkin, kun se on kasvatettu elämään kotona, ja siksi he joskus myös karkaavat. Siksi sirutus ja leikkaaminen ovat vastuullista kissoista huolehtimista, sillä nämä ihmisen ystävät ansaitsevat vain parasta.

Ajattelen myös, että meidän pitää auttaa eläimiä ja meidän pitää auttaa ihmisiä huolehtimaan omista karvaisista ystävistään. Tämä kansalaisaloite auttaisi sekä kissoja että ihmisiä. Ei jätetä enää yhtään [Puhemies koputtaa] kissaa kuolemaan turhaan.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Myllykoski, olkaa hyvä.

17.20 Jari Myllykoski vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kiitoksia aloitteen laatijoille ja nimenkerääjille tässä tärkeässä asiassa, mutta erityisesti haluan mainita tämän keskustelun aloittaneet puheenvuorot eli edustajien Kontula ja Keto-Huovinen merkittävät puheenvuorot. Täytyy sanoa, että tämän aloitteen käsittelyssä tuntuu, että itsesäänselvyydestä joudumme tässä salissa nyt keskustelemaan. Juuri tämän aloitteen tavoitteet ovat niitä, joita pitäisi ilman muuta olla: siruttaminen ja sitten kastraatio, niin että leikataan kissat eikä hallitsematonta lisääntymistä voi olla. Itselläkin on jossain vaiheessa ollut hevosia, ja täytyy sanoa, että kyllä kissa on sellainen järsijöitten ja jysijöitten karkotin, että ne kuuluvat kyllä sinne talliin — kyllä ne meillä ainakin yöksi aina sisälle tulivat.

Lämpimästi toivon, että nyt meillä on latu auki maa- ja metsätalousvaliokunnassa, ja jatkamme siitä keskustelua varmasti tämänkin osalta, [Puhemies koputtaa] että siruttaminen ja rekisteröinti tulevat tavoitteeksi.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Taimela, olkaa hyvä.

17.21 Katja Taimela sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Haluan minäkin osaltani kiittää kansalaisaloitteen allekirjoittajia ja taustalla puurtajia. Voin ajatella, että jotkut tällä hetkellä väittävät, että tämä on turha keskustelu, jota täällä eduskuntasalissa käydään, ja itse ajattelen taas niin päin, että jos meillä on ihmisiä, jotka hylkäävät karkeasti arvioiden yli 20 000 eläintä, tässä tapauksessa kissaa, vuosittain, on todellakin syytä puhua aiheesta, koska tässä on mielestäni jopa jotain sairasta.

Nämä hylätyt eläimet ovat täysin puolustuskyvyttömiä siinä tilanteessa, kun heidät heitetään ovesta ulos, jätetään yksin sinne kesämökin pihaan tai viedään jopa pahvilaatikossa

Pöytäkirjan asiakohta PTK 122/2021 vp

sinne läheiseen metsään. Itse koen, että eduskunnassa valmisteilla oleva eläinten hyvinvointilaki sekä HE 101 vastaavat pitkälti kansalaisaloitteen vaatimukseen, ja nämä tavoitteet, jotka ovat eläinten hyvinvointilaissa, on syytä saada maaliin niiden hallitusohjelman tavoitteiden mukaisesti, jotka me olemme itse itsellemme tehneet.

Iso kiitos kaikille, myös niille perheille, jotka hoitavat näitä kissoja, jotka eivät näihin varsinaisiin löytöeläinkoteihin mahdu.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Antikainen, olkaa hyvä.

17.23 Sanna Antikainen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Aion pitää tästä aiheesta vielä pidemmän puheen myöhemmin, mutta en voi nyt olla käyttämättä tätä tilaisuutta, kun herra ministerikin on siellä paikalla, joten olisin halunnut kysyä ministeriltä: kuinka te suhtaudutte tämän kansalaisaloitteen lakiesityksiin?

Täällä on tuotu esille myös se asia, että ulkona vapaana liikkuvia kissoja saatetaan tappaa tai kiduttaa, joten olisin halunnut kysyä ministeriltä: aikooko hallitus esimerkiksi koventaa eläinsuojelurikoksista saatavia tuomioita? — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitos. — Edustaja Pelkonen, olkaa hyvä.

17.23 Jaana Pelkonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Omalta osaltani myös lämmin kiitos aloitteen tekijöille ja kaikille niille vapaaehtoisille ympäri Suomen, jotka päivittäin tekevät työtä kissojen hyväksi.

Apua tarvitsevien kissojen määrä on ollut jo pitkään kasvussa, ja kuten täällä on useammassa puheenvuorossa jo kuultu, Suomessa hylätään tai tapetaan arvioiden mukaan jopa 20 000 kissaa vuodessa. Tämä on täysin käsittämätöntä. Tällainen käytös on häpeällistä eikä missään nimessä kuulu hyvinvointiyhteiskuntaan. On ollut jo pitkään tiedossa, ettei ongelmiin voida puuttua ilman lainsäädännön muutoksia, joten toivon suuresti, että tämä aloite hyväksytään. Ja kun ministeri on paikalla, toivon myös, että otatte tämän asian hyvin vakavasti. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Soinikoski, olkaa hyvä.

17.24 Mirka Soinikoski vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos kaikille kansalaisaloitteen allekirjoittajille ja sen valmistelijoille, ja kiitos edustaja Kontulalle kauniista sanoista kissan kunniaksi.

Kissojen hylkääminen luontoon on vastuutonta. Omistajan tulee huolehtia lemmikistään koko sen elämän ajan. Vihreät kannattavat aloitteessa esitettyjä kissojen tunnistusmerkintää ja rekisteröintiä eli niin sanottua kissarekisteriä. Näin on linjattu myös hallitusohjelmassa.

Pakollinen tunnistusmerkintä vaikeuttaa laitonta kissoihin kohdistuvaa eläinkauppaa ja pentutehtailua sekä kissoihin liittyviä eläinsuojelurikoksia. Vapaana ulkoilevien kissojen pakollinen sterilisointi tai kastroidi ehkäisee vapaasti lisääntyvien kissapopulaatioiden syntymistä. Eläinsuojeluyhdistyksen mukaan toimenpide ei heikennä eläimen hyvinvointia.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 122/2021 vp

Arvoisa puhemies! Haluan tässä yhteydessä kiittää myös kaikkia niitä vapaaehtoisia ammattilaisia, jotka tekevät arvokasta työtä kissapopulaatioiden hillitsemiseksi ja hylättyjen kissojen hoitoloissa sekä kaikkia niitä ihania kissaihmiä, jotka olette tarjonneet kodin hylätyille kissoille. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Lohikoski, olkaa hyvä.

17.25 Pia Lohikoski vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kissakriisi on tosiasia. Suomessa hylätään Suomen eläinsuojeluyhdistyksen mukaan vähintään 20 000 kissaa vuosittain. Valtaosa näistä kissoista syntyy leikkaamattomien, vapaana kulkevien kotikissojen lisääntyessä. Taustalla on muun muassa kissojen heikko arvostus. Eläinsuojeluyhdistykset ovat kyvyttömiä huolehtimaan kaikista hylätyistä eläimistä.

Kissoista on pidettävä huolta samalla tavalla kuin muistakin lemmikeistä. Hallitusohjelmassa on sovittu eläinten hyvinvointilain uudistuksesta, ja kissakriisi on ratkaistava sen yhteydessä.

Vasemmisto on samaa mieltä kansalaisaloitteen tavoitteista ja kiittää sen tekijöitä. Olen itsekin aikoinaan tarjonnut kodin kahdelle kodittomalle kissalle, ja pidän erittäin tärkeänä sitä työtä, mitä nämä eläinsuojeluaktiivit ovat tehneet ja tekevät tänä päivänä. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Kinnunen, olkaa hyvä.

17.26 Jari Kinnunen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kaikki tässä salissa ovat varmasti samaa mieltä siitä, että tämä aloite on hyvä. Se on hyvä eläinsuojelu- ja luonnonsuojelunäkökulmista. Toivoisin kuitenkin, että samalla kun lähdetään näitä hyviä asioita viemään eteenpäin, kiinnitetään huomiota siihen, että kissojen kiinnipidon lintujen pesimäaikaan täytyy olla samalla tavalla säädeltyä kuin koirienkin kiinnipito. Ja nyt kun tulee tämä sirutus ja muu, niin silloinhan me voidaan siihen tietenkin jollakin tavalla mahdollisesti puuttua. Me ei voida mitään sille, että meillä on välinpitämättömiä ihmisiä, jotka potkivat kissoja minne sattuu, päästävät niitä vapaaksi ja tekevät niille kaikennäköistä tämmöistä. Minä en niin kuin hyväksy sitä, että keskustellaan, että kissat karkailevat, ”kun ne ovat sen luontoisia”. Jos on otettu se kissa, niin silloin siitä pidetään huolta niin, että se ei karkaile ja ei vapaana tuolla kulje ja syö niitä linnunpoikia, joita meillä on muutenkin täällä aika vähän. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Elomaa, olkaa hyvä.

17.27 Ritva Elomaa ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos kansalaisaloitteen tekijöille. Tämä on todella tärkeä aloite, ja toivon, että se menee sukkana läpi, ja pian.

Täytyy sanoa, että myös minä ihmettelen niitä ihmisiä, jotka ottavat lemmikkieläimen eivätkä kannan siitä vastuuta. Se on ehdottoman tärkeää, että pidetään huolta eläimistä, kun ne otetaan.

Tämä kissapopulaatiotilanne on räjähtänyt käsiin. Nyt kun täällä on meillä ministeri vielä paikalla, niin kysynkin tätä asiaa. On hienoa, että tämä koirien rekisteröinti ja tunnistus hyväksytään todennäköisesti, mutta se tulee voimaan sitten vasta 23. Tämä kissojen rekisteröinti on mainittu, mutta se on vielä alkutekijöissään. Elikkä mitä me tehdään nyt nämä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 122/2021 vp

vähintään neljä viisi vuotta ennen kuin tämä rekisteröinti kissojen kohdalla tulee faktaksi? Mitä me tehdään nämä välivuodet, että kissojen tilanne paranee?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Niikko, olkaa hyvä.

17.29 Mika Niikko ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kaikki, jotka ovat joskus ottaneet kissan omakseen, ovat usein sen ottaneet lempeydestä siihen pentuun, jonka he ovat nähneet, ja ehkä lapsenkin toivomuksesta — mutta jokainen, jolla on kissa, tietää, että kyllä se kissa koskettaa myös niitten aikuisten, vanhempien, sydäntä siinä missä lapsen sydäntä.

Ja täytyy todeta, edustaja Kinnunen, että eivät kaikki kissat vapaasti saa ulkona juosta. Ne karkaavat hyvin usein kotoa, kun niilläkin tahtoo olla kesällä viettejä päästä ulos. Meidänkin kissa on ollut karussa kaksi kuukautta, ja toivo sen löytymisestä on edelleen perheessä kova.

Arvoisa puhemies! On sääli, että ihmiset, jotka osoittavat ensin lempeyttä jollekin lemmikille, ottavat sen kotiinsa, sitten hylkäävät sen tuosta vain, niin kuin käytetyn sukan. 20 000 kissaa hylätään vuosittain — se on valtavan iso epäoikeudenmukaisuus niitä kotieläimiä ja sitä lempeyttä kohtaan, mitä he ovat aikaisemmin itse osoittaneet tälle kotieläimelleen. On hyvä kansalaisaloitteen kautta päästä puhumaan tästä, [Puhemies koputtaa] ja kannatan tätä kansalaisaloitetta.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ja vielä edustaja Koponen, Ari, olkaa hyvä.

17.30 Ari Koponen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kantaa muodostaessaan on tärkeää kuunnella aina niiden ihmisten ääntä, jotka tuntevat käsittelyssä olevan asian parhaiten oman kokemuksensa kautta. Kissakriisialoitetta on ilmoittanut tukevansa lähes 800 eläinlääkäriä. Lisäksi eläinten päivänä lokakuun alussa 75 eläinsuojeluyhdistystä ja muuta alan toimijaa laati ja lähetti meille kansanedustajille kirjelmän, joka taustoitti kissojen tilannetta Suomessa. Viesti kentältä on selkeä: nykyinen tilanne kuormittaa kohtuuttomasti erityisesti eläinsuojeluyhdistyksiä, joiden toiminta on pääosin vapaaehtois-työntekijöiden ja lahjoitusvarojen varassa. Nyt moni yhdistys joutuu lopettamaan kissoja, koska resurssit eivät riitä eikä laki tue populaation hallinnassa. Löytötaloihin joutuneet kissat löytäisivät uuden lainsäädännön myötä paremmin kotiin, eikä populaatiota pääsisi syntymään samassa mittakaavassa.

Koirien tunnistusmerkintä ja rekisteröinti on säädetty pakolliseksi useimmissa EU-jäsenvaltioissa. Myös meillä asetus on tulossa voimaan vuoden 23 alkuun mennessä. Eläinsuojelullisesta näkökulmasta tämä olisi kissojen kohdalla vähintäänkin yhtä tarpeellista kuin koirien.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Nyt ministerin aikataulusta joutu-
tuen 3 minuutin vastaus, ja sen jälkeen mennään puhujalistaan.

17.31 Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä: Kiitoksia, arvoisa puhemies! Hyvät kollegat, koirien ja kissojen pakollisesta tunnistamisesta ja rekisteröinnistä tullaan säättämään kaksivaiheisesti osana eläinten tunnistuslainsäädäntöä. Ensimmäisessä vaiheessa

Pöytäkirjan asiakohta PTK 122/2021 vp

tunnistusmerkintä ja rekisteröintipakko tulee koirille vuoden 23 alusta alkaen. Tätä koskeva maa- ja metsätalousministeriön asetus on jo säädetty, ja koirarekisterin käyttöönottoa valmistellaan parhaillaan Ruokavirastossa. Kissojen osalta vastaava asetus on tarkoitus säätää siten, että kissojen tunnistusmerkintä ja rekisteröinti tulisi pakolliseksi mahdollisimman pian koirien jälkeen.

Ehdotus uudeksi eläinten hyvinvointilaiksi on tarkoitus lähettää lähiviikkojen aikana lausunnoille. Kuten voimassa olevassa eläinsuojelulaissa, myös hyvinvointilaissa kielletäisiin eläinten hylkääminen. Käytännössä ongelmana nykyään ei niinkään ole kesäkissojen hylkääminen syksyisin vaan ennemminkin se, että ulkona vapaasti liikkuvat kissat pääsevät lisääntymään hallitsemattomasti ja muodostamaan niin sanottuja kissapopulaatioita. Luontoon syntyvät kissanpennut villiintyvät ihmiskontaktien puutteessa, näkevät usein nälkää ja kärsivät erilaisista sairauksista sekä sisäsiirtoisuudesta aiheutuvista perinnöllisistä vioista.

Nopeasti lisääntyvä eläin, niin kuin kissa on, saattaa nopeasti muodostaa kymmenien, jopa sadan yksilön populaatioita luontoon. Hyvinvointilaissa on tarkoitus puuttua muun muassa tähän epäkohtaan säätämällä nisäkkäiden pitäjän velvollisuudesta estää pitämienensä eläinten hallitsematon lisääntyminen. Käytännössä säännöksen nojalla voitaisiin määrätä esimerkiksi ulkona vapaasti liikkuvat kissat kastroidaviksi tai steriloitaviksi.

Arvoisa puhemies! Lainsäädäntötoimien lisäksi eläinlääkärit pitävät tärkeänä myös esimerkiksi valistuksen ja viranomaistiedotuksen lisäämistä kissojen asianmukaisesta hoidosta. Myös viranomaisten yhteistyötä kissapopulaatioiden hallinnassa tulee tehostaa. Suunnitteilla on kissanomistajille suunnattua tiedotusta, valistusta, viestintää. Lisäksi viranomaisten ohjeistusta tarkennetaan kissapopulaatioihin liittyvissä asioissa.

Lopuksi, arvoisa puhemies, hyvät kollegat ja kaikki suomalaiset, jotka omistavat eläimiä: Meidän on huolehdittava eläimistämme hyvin ja kunnioittavasti — huolehdittava niiden tarpeista, hyvinvoinnista ja terveydestä. Se on meidän velvollisuutemme, ja se on meidän vastuumme. Se on myös keskeisin ratkaisu tässä kissaongelmassa. — Kiitoksia.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ja edustaja Kivelä, olkaa hyvä.

17.34 Mai Kivelä vas: Arvoisa puhemies! Kissakriisi hallintaan -kansalaisaloite on todella tärkeä aloite, ja myös minä haluan kiittää kaikkia aloitteen laatijoita mutta myös kaikkia aloitteen allekirjoittajia.

Liian pitkään kissojen hyvinvointiongelmia on jätetty vaille huomiota, ja liian pitkään on odotettu, että päättäjät välittäisivät kissoista. Ei ole mitään perustetta sille, että esimerkiksi koiria arvotettaisiin lemmikkeinä kissojen yläpuolelle. Kuitenkin valitettavasti tällä hetkellä tilanne on se, että kissoja ei arvosteta samalla tavalla eikä kissojen hätään suhtauduta yhtä vakavasti kuin pitäisi. Tätä kuvaa surullisella tavalla esimerkiksi se, kuinka Suomessa vuosittain hylätään yli 20 000 kissaa, kuten aloitteessa tuodaan esille ja kuten täällä on tuotu esille. Siksi on aivan oikein puhua kissakriisistä. Aloitteessa tavoitellaan kissojen suojelua ja oikeuksien parantamista tavoilla, joita itsekin kannatan ja joita itsekin ajan politiikassa. Myös oma puolueeni vasemmistoliitto kannattaa kissojen oikeuksien ja kansalaisaloitteessa mainittujen tavoitteiden toteutumista.

Aloitteessa tavoitellaan kahta asiaa: ensinnäkin sitä, että kissojen hallitsematon lisääntyminen säädetään lainvastaiseksi, ja toiseksi sitä, että kissat tulee tunnistusmerkitä ja rekisteröidä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 122/2021 vp

Esitys siitä, että kissan omistajan tulee estää hallitsematon lisääntyminen kastroimalla tai steriloidmalla vapaana ulkoilevat kissat, on erittäin perusteltu. Sillä estetään vapaasti liikkuvia ja lisääntyviä kissapopulaatioita.

Myös esitys pakollisesta tunnistusmerkinnästä ja kissan omistajatietojen rekisteröinnistä on erittäin kannatettava. Se on yksi tärkeimmistä keinoista, joilla kissojen oloja voidaan lainsäädäntöteitse parantaa. Pakollisella tunnistusmerkinnällä ja rekisteröinnillä voidaan vaikuttaa kissojen hylkäämisen lisäksi myös pentutehtailuun ja laittomaan eläinkauppaan. Tunnistusmerkintä ja rekisteröinti ylipäättään auttaa jäljittämään kissan ja kissan omistajan ja myös vähentää ei-toivottujen kissapopulaatioiden syntymistä. Lisäksi se vaikuttaisi positiivisesti siihen, etteivät eläintaudit leviä eikä kissoja voisi kaupata epärehellisesti. Kissojen rekisteröinti onkin pakollista jo nyt esimerkiksi Ranskassa, Latviassa ja Slovakiassa, ja myös Ruotsiin se on tulossa.

No, mitä täällä politiikassa aiotaan tehdä kissojen auttamiseksi? Ministeri äsken hyvin avasi sitä, mitä me hallituksessa hallituspuolueena olemme tekemässä. Eli tulevaan eläinlakiin on tarkoitus sisällyttää vaatimus siitä, että kissan omistajalla on velvollisuus estää hallitsematon lisääntyminen. Tätä ei ole nyt voimassa olevassa laissa, vaan se olisi uusi säännös, ja sen tavoitteena nimenomaan olisi vähentää hallitsemattomasti lisääntyvistä eläinpopulaatioista aiheutuvia hyvinvointiongelmia. Näin ollen tämä kansalaisaloitteen vaatimus toteutuu, kun me saamme uuden eläinten hyvinvointilain voimaan asetuksineen. Itse näenkin, että onkin valitettavaa, että nyt tätä lakia on jouduttu odottamaan näin pitkään.

Tunnistusmerkinnän ja rekisteröinnin suhteen hallitusneuvotteluissa me tosiaan sovimme, että koirien lisäksi myös kissojen tunnistusmerkinnästä ja rekisteristä huolehditaan. Meille vasemmistossa on ollut tärkeää, että tämä hoidetaan nyt kuntoon. Koirien pakollisesta tunnistusmerkinnästä ja rekisteröinnistä on tosiaan jo päätetty, ja se tulee voimaan nyt vuoden 2023 alusta. Ja nyt on tosi tärkeää, että me saadaan tämä sama kissoille, ja kuten on kuultu, kissojen rekisteröinnille on vielä akuutimpi tarve. Me teemme yhdessä hallituksen kanssa nyt sen, että nämä kissojen oikeuksia parantavat päätökset saadaan mahdollisimman pian toteutettua. Näiden kipeästi odotettujen päätösten lisäksi on tärkeää nostaa esille se, miten koko kissakriisin hoito on tällä hetkellä vapaaehtoistyötä tekevien harteilla. Tämän valtavasti resursseja vievän työn on yhteiskunta sysännyt järjestöille. Jo pitkään on ollut nähtävissä, ettei ole kohtuullista, että tämä valtava ongelma jää vapaaehtoistoimijoiden varaan eikä heillä riitä loputtomasti resursseja tämän kriisin hoitamiseen. Siksi haluankin peräänkuuluttaa myös sitä, että kissakriisin ratkaisemiseen tarvitaan enemmän rahallista tukea ja viranomaisten apua.

Lopuksi haluan sanoa, että ylipäättään eläinten oikeuksien pitäisi toteutua meidän yhteiskunnassamme paljon nykyistä paremmin. On aikamme suuria vääryyksiä, että ihmiset kohdistavat eläimiin niin paljon väkivaltaa, hyväksikäyttöä ja laiminlyöntiä. Oma suuri tavoitteeni politiikassa on, että me voisimme edistää eläinten oikeuksia ja luoda sellaista maailmaa, joka olisi parempi myös muille eläimille kuin ihmisille. Eläimet todella ansaitsevat ja tarvitsevat enemmän oikeuksia ja enemmän arvostusta. Kiitos siis vielä jokaiselle, joka toimii eläinten eteen, oli se sitten tämän salin ulkopuolella tai täällä salissa. Näiden kansalaisaloitteissa esitettyjen tavoitteiden toteutuminen on askel kohti eläimille parempaa yhteiskuntaa, ja siksi olen iloinen, että eduskunta nyt jakaa laajasti nämä tavoitteet ja ottaa viimeinkin kissakriisin tosissaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 122/2021 vp

Kuitenkin, kun olen itsekin viime kaudella käynyt täällä eduskunnassa puhumassa näiden tavoitteiden puolesta kansalaisjärjestön edustajana ja kun nyt kuulumme kokoomukselta ja perussuomalaisilta tukea tälle, niin on mielestäni aiheellista muistuttaa, että jo viime kaudella teillä oli mahdollisuus hoitaa tämä asia kuntoon, tehdä eläinten hyvinvointilain yhteydessä esitys, jossa kissakriisi, kissojen tunnistusmerkintä ja kissojen rekisteröinti olisi hoidettu kuntoon. Silloin teiltä oppositiosta ei tällaista esitystä tullut, silloin te unohditte kissat. Mutta on mielestäni hienoa, että nyt meillä on hallitus, jossa tämä asia otetaan toissaan ja tämä asia tullaan hoitamaan kuntoon.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Virta, olkaa hyvä.

17.41 Sofia Virta vihr: Arvoisa puhemies! ”Kissan arvo, se on Suomessa surullisen pieni.” Näin totesi harmissaan minulle eläinsuojelutyöntekijä käydessäni noin kuukausi sitten paikallisessa löytöeläintalossa tutustumassa eläinten tilanteeseen. Ei näin pitäisi olla. Jokainen kissa on huolenpidon arvoinen, eikä eläinten arvon tulisi koskaan olla riippuvainen siitä, miten hyödyllisiä ne ovat meille ihmisille. Jokainen eläin on itsessään arvokas, tunteva olento, eikä minkäänlainen eläimen kaltoinkohtelu tai hoidon laiminlyönti ole hyväksyttävää.

Me olemme nyt saaneet tänne eduskuntaan, tämän kansalaisaloitteen muodossa, hätähuudon kissojen oikeuksien puolesta. Me päättäjät emme voi tätä kansalaisaloitteen painavaa viestiä ohittaa, sillä Suomessa on kissakriisi. Yli 20 000 kissaa hylätään vuosittain, kuten olemme tänään tässä salissa jo toistuvasti kuulleet. Tilanne on täysin kestämaton. Kysessä on merkittävä eläinoikeusongelma, se on kestämaton, mutta se on myös valtakunnallinen, erittäin laaja, ympärivuorokautinen ja kallis.

Haluankin myös kiittää tämän tärkeän kansalaisaloitteen tekijöitä sekä jokaista sen allekirjoittanutta siitä, että tänään tässä salissa kuuluu kissojen ääni, että tänään tässä salissa pysähdytään puhumaan eläinten oikeuksista — eläimet kun eivät itse voi olla täällä eduskunnassa omista oikeuksistaan meille viestimässä. Sen takia meillä ihmisillä, meillä päättäjillä, on vastuu varmistaa, että lainsäädäntö turvaa eläinten oikeuksia.

Tarvitsemme tämän kriisin ratkaisemiseksi keinoja nopeasti. Niitä olisi pitänyt hakea jo aikoja sitten. Nyt moni kissa on maksanut järkyttävällä kohtalolla siitä, että Suomessa kissan hylkääminen ja sen hoidon laiminlyönti on aivan liian helppoa. En voi olla mainitsematta, että vastuu on aina sillä henkilöllä, joka kissan hylkää tai joka mahdollistaa kissojen hallitsemattoman lisääntymisen. Se on täysin hyväksymätöntä ja vastuutonta. Toki täytyy olla niin, että jos ihmisen omat voimavarat loppuvat, jos hänellä ei ole voimaa pitää huolta eläimestä, täytyy apua olla saatavilla.

Arvoisa puhemies! Sain muutama päivä sitten pysäyttävän viestin kansalaiselta, joka on viimeisten vuosien aikana huolehtinut kymmenistä ja kymmenistä kodittomista kissoista. Näistä kissoista valtaosa on ollut juurikin niitä niin sanottuja populaatiokissoja, joista tänään täällä myös puhumme, kissoja, joiden on annettu lisääntyä vapaasti ulkoillen ilman asianmukaista huolenpitoa. Ne ovat kärsineet erilaisista allergioista ja sairauksista. Iso osa näistä kissoista on löydetty kertojan mukaan niin huonokuntoisina, että ne on eläinlääkärin hoidosta huolimatta jouduttu lopettamaan. Valitettavasti tämä on vain yksi niistä lukuisista surullisista esimerkeistä, joita meistä kansanedustajistakin varmasti jokainen on viime viikkoina sähköpostin tai sosiaalisen median kautta vastaanottanut. Populaatiokissat ovat

Pöytäkirjan asiakohta PTK 122/2021 vp

monesti sisäsiittoisia, ja ne kärsivät lukuisista terveydellisistä ongelmista, sairauksista, nählästä ja kylmästä.

Vapaiden kissapopulaatioiden hoitaminen on työlästä, ja se on kallista. Kissojen omistajat tai kunnat osallistuvat kissapopulaatioista aiheutuviin kustannuksiin vain vähäisissä määrin. Nykyinen tilanne kuormittaa erityisesti juuri eläinsuojeluyhdistyksiä, joiden toiminta on pääosin vapaaehtoistyöntekijöiden ja lahjoitusvarojen varassa. Suuri osa yhdistyksistä kokeekin nykyisen kissatilanteen sietämättömäksi. Moni työntekijä tai vapaaehtoinen uupuu itse tuon työtaakan ja riittämättömyyden tunteen vuoksi: kissoja vailla suojaa olisi niin paljon enemmän kuin mitä itse ehtii auttamaan. Voin vain kuvitella sen turhautumisen ja kiukun, mikä kentällä varmasti herää, kun joutuu päivästä toiseen näkemään, miten huonosti ihminen kykenee eläintä kohtelemaan, miten arvottomasti jättämään eläimen yksin vailla suojaa kärsimään ja pahimmillaan hitaasti kuolemaan.

Lainsäädännön päivittäminen vastaamaan kissojen hyvinvoinnin tarpeita on välttämättömyys. Se on ainoa keino kyetä täydentämään tätä keinovalikoimaa kissakriisin ratkaisemiseksi. On aivan selvää, että tähänastiset keinot eivät ole olleet riittäviä. Kansalaisaloitteen vaatimukset tunnistusmerkinnän ja leikkauttamisen puolesta vastaavat nykyllä lainsäädännön ongelmiin. Tunnistusmerkinnän ja rekisteröinnin säätämistä laissa pakolliseksi on pidetty nimenomaan yhtenä tehokkaimmista keinoista kissapopulaatioiden lisääntymisen ennaltaehkäisyyn. Lisäksi kissojen sterilisoinnista tai kastraatiosta tulisi myös säätää laila, jotta vapaana kulkevat kissat eivät pääsisi lisääntymään enää holtittomasti. Tiedon sterilisaatiosta tai leikkaamisesta voisi mahdollisesti merkitä kissarekisteriin.

Arvoisa puhemies! Haluan vielä loppuun saattaa tämän salin tietoon sitaatin, jossa kissakriisin ratkaisemiseksi jatkuvasti työtä tekevä vapaaehtoinen kuvaa sitä, miksi kaikesta kuormittavuudesta huolimatta jatkaa taistelua kissojen paremman kohtelun puolesta: ”Olen nähnyt, mitä se on, kun omakotitalon pihapiirissä pyörii 30 kissaa, samalla tietäen, että lähimetsässä on arempia tapauksia vähintään toiset 30 lisää. Olen nähnyt, millaisia terveysongelmia näillä kissoilla on, millaiseen kuntoon pitkäkarvaisen kissan turkki voi mennä, kun sitä ei ole koskaan hoidettu, miten pahaan kuntoon voivat pienen kissanpennun silmät joutua ulkoa saadun tulehduksen, hoitamattoman tulehduksen, vuoksi. Tai miten esimerkiksi yhdellä kissalla tässä hetki sitten oli trauman takia alakulmahampaan mukana lähtenyt pala leukaluusta ja kahdella hoitamallani kissalla oli väärään asentunut luutunut jalka. Näillä vaivoilla ne olivat yksikseen yrittäneet pärjätä. Koska olen nähnyt tämän kaiken — olen nähnyt, miltä se näyttää kentällä — en voi koskaan lopettaa eläinsuojelutyön tekemistä.”

Uskonkin, että me kaikki tässä salissa haluamme tänään kiittää jokaista siellä kentällä korvaamatonta työtä tekevää eläinsuojelutyöntekijää, eläinlääkäriä, jokaista vapaaehtoista, joka antaa omasta ajastaan. Kiitos, kun te olette, ja kiitos, kun te pidätte huolta. Kiitos, kun te välitätte silloinkin, kun muu maailma on kääntänyt selkänsä näille viattomille eläimille.

Toivon, että tämä eduskunta ja tämä Suomen hallitus sitoutuvat tekemään parempaa lainsäädäntöä kissojen puolesta. Hallitusohjelmaan on tehty kirjaus kissojen ja koirien tunnistusmerkinnöistä ja rekistereistä huolehtimisesta. Nyt onkin perusteltua pitää huolta siitä, että tämä tärkeä kansalaisaloite etenee ja sen vaatimiin toimiin aidosti ryhdytään — kyse kun on ennen kaikkea eläinten jakamattomasta arvosta sekä oikeudesta hoivaan ja hyvinvointiin.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 122/2021 vp

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Petelius, olkaa hyvä.

17.48 Pirkka-Pekka Petelius vihr: Kiitos, arvoisa puhemies, värderade talman! On ilahduttavaa havaita, että jälleen on löytynyt tässä salissa yksi yhteinen nimittäjä, joka on luontokappale. Haluan kiittää myöskin kansalaisaloitteen tekijöitä. Tämä aihe on tärkeä, ja tiedän, että tämä on puhuttanut luonto- ja lintuharrastaja- sekä myöskin ammattornitologipireissä jo vuosikymmeniä. Kissa ei nimittäin kuulu Suomen luonnonvaraiseen luontoon. [Sanna Antikainen: Juuri näin!]

En toistele tässä näitä, mitä täällä on tullut jo sanottua. Lyhennän puhettani, mutta haluan vain todeta näitä muutamia pointteja tässä:

Maailman luonnonsuojelujärjestö IUCN on todennut kissan kuuluvan maailman sadan haitallisimman vieraslajin listalle, ja se uhkaa muun muassa useita pesiviä lintuja, mukaan lukien vaarantuneet lajit ja uhanalaistuneet lajit, tai itse asiassa me emme pääse selville siitä — en puhu nyt Suomesta, vaan muualla — kuinka moni laji on jo kadonnut kissan ansiosta. Suomessa se uhkaa useita pesiviä lintuja. Nämä vapaana kulkevat kissat tappavat BirdLife Suomen mukaan myöskin meillä arvion mukaan miljoonia lintuja vuodessa — siis yksilöinä, ei lajeina. Villiintyneet kissat katsotaan siksi Suomessa haitalliseksi vieraslajiksi, ja ne ovat erittäin suuri uhka Suomen luonnon monimuotoisuudelle.

Täällä on todettu jo, että Suomessa hylätään vuosittain noin 20 000 kissaa, ja tämä on arvio, mutta tämä arvio on alakanttiin — itse asiassa me emme koskaan pääse tarkkaan tietämään sitä.

On mahdotonta arvioida, miten moni lemmikkikissa saa lisäksi liikkua vapaasti ulkona, mutta kuten täällä on todettu, niin leikkaamattomat, vapaasti ulkoilevatkin kissat helposti synnyttävät hallitsemattomasti lisääntyviä kissapopulaatioita, jotka sitten täällä todetun mukaisesti ovat monesti sisäsiittoisia, kärsivät lukuisista terveydellisistä ongelmista, sairauksista, nälästä ja kylmästä. Siksi tämä on erittäin tervetullut sääntely tähän, koska se palvelee myöskin kissojen omaa etua. Kissan hyvinvoinnin kannalta se on hyvä. Nämä vapaasti lisääntyvät ja kasvaneet kissapopulaatiot sekä hylätyt ja laiminlyödyt kissat ovat vakavimpia, kissoja itseään koskevia eläinsuojeluongelmiamme.

Kissojen tunnistusmerkinnän ja rekisteröinnin sekä tämän sterilisaation tai kastration säätämistä pakolliseksi, kuten täällä jo todettiin, [Puhemies koputtaa] pidettiin Ruokaviraston kyselyssä olennaisimpina keinoina kissapopulaatioiden lisääntymisen [Puhemies: Kiitoksia!] ennaltaehkäisylle. Vapaana liikkuvat kissat tulisi rekisteröidä [Puhemies: Aika!] ja leikata. Se on sekä kissojen että Suomen luonnon etu.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Antikainen, olkaa hyvä.

17.51 Sanna Antikainen ps: Kiitos, arvoisa herra puhemies! Kissojen tilanne Suomessa on järkyttävä ja on ollut jo pidemmän aikaa. Kissoja hylätään vuosittain yli 20 000, eikä valtaosaa niistä kaipaa kukaan. Löytökoirista lähes jokainen palaa omaan kotiinsa, mutta kissoja jätetään surutta heitteille. Nykytilanteessa löytökissan omistajan tavoittaminen on lähestulkoon mahdotonta, sillä vain murto osa Suomen kissoista on rekisteröity ja tunnistusmerkitty. Moni omistaja ei välttämättä edes halua kissansa tulevan löydettyksi vaan hankkii sitten uuden kissan nykyisen kadottua. Näin valitettavasti joidenkin kohdalla on. Tämän vuoksi kissoille on ehdottomasti saatava sekä pakollinen tunnistusmerkintä että sitten rekisteri. Rekisterinpitäjiäkin löytyy jo valmiiksi, sillä Kissaliitto ylläpitää Omakissa-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 122/2021 vp

järjestelmän kautta maksutonta mikrosirurekisteriä, johon voi rekisteröidä sekä rotu- että tavallisia koti- tai niin sanottuja maatiaiskissoja.

Arvoisa herra puhemies! Kissojen heitteillejätto luo myös toisen ongelman, nimittäin hallitsemattomasti lisääntyvät populaatiokissat, joista kukaan ei pidä huolta. Kissa ei kuulu Suomen luontoon, vaan sen paikka on ihmisten parissa kotisohvalla tai korkeintaan maatiilojen hiirikissana. Villiintyneet populaatiokissat ovat alttiita taudeille, ja monet niistä myös paleltuvat talvella, mikä aiheuttaa niille suurta kärsimystä. Vapaaehtoispuolelta toimivilla eläinsuojeluyhdistyksillä ei ole resursseja loukuttaa ja kesyttää kaikkia puolivillejä kissoja, eikä niille löydy kotejaan helposti. Moni kuitenkin tekee suurta työtä näiden kissojen eteen vapaaehtoisvoimin ja lahjoitusten turvin.

Aloitteessa vaadittu kissojen hallitsemattoman lisääntymisen kieltö sekä vapaana ulkoilevien kissojen sterilointi tai kastrointi estäisivät uusien villiintyneiden kissapopulaatioiden syntymistä. Tämä olisi samalla myös ympäristöteko, sillä Suomen luontoon kuulumattomina petoeläiminä vapaasti liikkuvat kissat aiheuttavat suurta vahinkoa luonnonvaraisille eläimille. Vapaaana olevat kissat syövät alakanttiin arvioituna jopa 144 000 lintua kuukaudessa — siis 144 000 lintua kuukaudessa. Tämä on järkyttävä määrä, joten on ehdottomasti kiinnitettävä huomiota myös siihen, ettei vapaana kulkeva kissa kuulu Suomen luontoon. Se on siellä erittäin haitallinen peto, joten pidetään ne rakkaat kissamme sisällä tai ulkoilutetaan niitä valjaissa tai rakennetaan niille kissatarha.

Arvoisa puhemies! Kissa on elänyt ihmisen kumppanina yli 10 000 vuotta. Se on sekä suojellut viljojamme tuhoeläimiltä että pitänyt seuraa miljoonille ihmisille ympäri maailmaa. Tästä huolimatta kissoja hylätään ja kohdellaan kaltoin edelleen. Vuosien valistuskampanjat eivät ole pureet, joten asiaan on tarvittaessa puututtava lailla. Kannatan siis tätä kansalaisaloitetta.

Kiitän teitä lukuisia vapaaehtoisia villien kissojen auttamisesta. Työ on raskasta ja se vie vapaa-aikanne, mutta teette sitä silti, koska te välitätte näistä luontokappaleista, joista moni muu ei välitä.

Arvoisa puhemies! Vielä lopuksi haluan omistaa tämän puheeni rakkaalle Masa-kissalleni, joka menehtyi viime vuonna 16 vuoden iässä. Hän oli paras ystäväni 17-vuotiaasta asti. Olisin toivonut saavani pitää hänet vielä hiukan pidempään, mutta olen kiitollinen, että sain viettää hänen kanssaan 16 vuotta. Masa oli herkkusuu kuten omistajansakin, maailman kiltein ja ystävällisin kissa, joka tykkäsi keskustella ja joka piti muista eläimistä ja ihmisistä. Masa sai elää 16 vuotta onnellista elämää toisin kuin nämä aloitteessa mainitut kissat. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Vieläkin ehditään yksi puheenvuoro käyttämään, ennen kuin siirrytään seuraaviin asioihin. — Edustaja Koskela, olkaa hyvä.

17.56 Jari Koskela ps: Kiitoksia, arvoisa herra puhemies! Tänään puhutaan tärkeästä asiasta. Olemme puolustamassa eläinten oikeuksia hyvään elämään. Kansalaisaloite on tärkeä. Kissojen arvostus pitää saada samalle tasolle kuin vaikkapa nyt sitten koirien. Koirien rekisteröintihän on pakollinen vuoden 23 alusta. Toivottavasti myöskin kissoille tämä saadaan mahdollisimman nopeasti.

Kissan arvostuksen puute on nykyisin paljon puhuttu ja yleisesti tunnustettu aihe, kuten tänään täällä salissakin olemme kuulleet. Mitään muuta kodin lemmikkiä ei samalla taval-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 122/2021 vp

la ole välinpitämättömästi kohdeltu, ja myöskin heitteillejätto on hyvin yleistä kissojen kohdalla. Valitettavasti varsinkin maaseudulla elää yhä vanhaa ajatusta siitä, että kissat pärjäävät luonnossa omillaan. Aikoinaan oli karjankasvatusta toisessa mittakaavassa ja kissat elivät siellä lämmössä muiden eläinten joukossa. Toisin on nyt. Kissa on tänä päivänä kotieläin samalla tavalla kuin koirakin. Se tarvitsee säännöllisesti ruokaa, lämpöä, virikkeitä, hoitoa ja sairastuessaan myöskin lääkärinhoitoa ja vastaavaa, aivan kuten on koirankin kohdalla.

Kissojen arvostaminen on tärkeää, mutta kuten tiedämme ja tämä aloitekin meille todistaa, tarvitaan myöskin toimia. Kissojen hallitsematon lisääntyminen tulee säätää lainvaltaiseksi, ja kaikki kissat tulee tunnistusmerkitä ja rekisteröidä. Kissanomistajan velvollisuus on huolehtia, että kissa tunnistusmerkitään mikrosirulla ja tunnistustiedot merkitään valtakunnalliseen rekisteriin. Omistajan tulee myös huolehtia, että rekisterin tunnistustiedot pysyvät ajantasaisina.

Täällä on jo monessa yhteydessä mainittu, että 20 000 kissaa vuodessa tulisi hylättyä, mutta, kuten tuossa jo aikaisemmin tuli mainittua, tämä arvio on alakanttiin. Tosin hyvin vaikea sitä on laskea, koska ei ole kattavaa rekisteriä löytöeläintaloihin tuoduista kissoista eikä myöskään luonnossa vapaasti elävien villiintyneiden kissojen määrästä. Emme voi tietää tarkasti, mutta voimme arvailla: vapaana elävissä populaatioissa yksi kissa voi synnyttää 3—4 pentuetta vuodessa. Jos paikkakunnalla on vaikka useita 30—40 kissan populaatioita, voi helposti laskea suuruusluokan, mistä silloin saatetaan puhua.

Tulen itse alueelta, missä paikalliselle yhdistykselle tuotiin tai he hakivat itse luonnosta vapaana olevia kissoja viime vuonna yhteensä 1 054, ja tänä vuonna tämä luku tullaan vielä selvästi ylittämään. Sain mahdollisuuden tutustua yhdistyksen toimintaan ja siihen, miten he hoitavat mitättömillä tuloilla erittäin tärkeää tehtävää, kaiken lisäksi suurelta osin vapaaehtoisilla resursseilla. Tarinat kissojen kohteluista ja heitteillejätöistä eivät olleet mieltä ylentäviä. Osa populaatioista oli sairaita jo sisäsiirtoisuudenkin vuoksi, osalla oli erilaisia tulehduksia, mistä osa tarttui myös hoitajiin. Jos omistaja oli — joissakin tapauksessa näin olikin — vanhempi huonokuntoinen henkilö, niin hänelle ei meinattu löytää lääkahoitoa, millä olisi parannettu näitä tulehduksia, mitä kissat levittivät. Toiminta kaiken kaikkiaan tässä käymässäni yksikössä oli erittäin ammattitaitoista ja myös vastuullista. Se oli hyvin johdettua, ja myös eläinlääkäri kävi tekemässä toimenpiteitä säännöllisin väliajoin. Henkilökunta selvästikin hoiti sydämellään näitä eläimiä.

Arvoisa puhemies! Lainsäädäntöä kehittämällä me voisimme yhdessä parantaa kissojen hyvinvointia. Samalla vapaana liikkuvien leikkaamattomien kissojen populaatiot saataisiin vähenemään. Sirutuksen myötä kissat olisivat helposti tunnistettavissa ja omistajat samalla löydettävissä. Samalla löytökissojen määrän vähentyessä eläinsuojeluyhdistysten kuormitus vähenisi ja samalla syntyisi kustannussäästöjä.

Arvoisa puhemies! Ministeri Leppä hyvin kiteytti hetki sitten omassa puheenvuorossaan, mitenkä meidän on huolehdittava eläimistä hyvin ja kunnioittavasti. Kannatan tätä kansalaisaloitetta. — Kiitoksia.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Keskustelu ja asian käsittely keskeytetään. Asian käsittelyä jatketaan tässä istunnossa päiväjärjestyksen muiden asiakohtien tultua käsitellyiksi.

Asian käsittely keskeytettiin kello 18.01.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 122/2021 vp

Asian käsittelyä jatkettiin kello 20.07.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Nyt jatketaan aiemmin tässä täysistunnossa keskeytetyn asiakohdan 3 käsittelyä. — Keskustelua jatketaan edustaja Niikon johdolla. Olkaa hyvä.

20.07 Mika Niikko ps: Arvoisa puhemies! Kissakriisi hallintaan -kansalaisaloite nostaa esiin tärkeän aiheen. Tämän voi todeta jo pelkästään siitä, että muutaman päivän sisällä lähes 800 eläinlääkäriä ilmoitti kannattavansa tätä aloitetta.

On yleistä, että erityisesti maaseudulla kissoja pidetään vapaana pihapiirissä. Taajamisakin sitä tapahtuu hyvin paljon. Omistajalla on velvollisuus huolehtia siitä, etteivät kissat pääse järjestyslaissa erikseen mainittuihin paikkoihin. Tällaisia ovat esimerkiksi uimarannat ja leikkipuistot. Käytännössä kissaa ei siis saa pitää vapaana, mikäli sen on mahdollista eksyä kiellettyihin paikkoihin. Kissoja jää myös autojen alle hyvin paljon, ja tiellä ne voivat jopa aiheuttaa vaaratilanteita. Tämän lisäksi kissat myös aiheuttavat paljon vahinkoja luonnon muille eläimille.

Arvoisa puhemies! Rajoituksista huolimatta kissoja pääsee ja päästetään ulkoilemaan vapaana. Siksi on perusteltua edellyttää omistajaa pitämään huolta siitä, ettei näiden kissojen kautta pääse syntymään villiintyneitä laumojia, jotka eivät kuulu Suomen luontoon. Vapaana elävissä kissapopulaatioissa elää jo nyt arvioiden mukaan vähintään tuhansia kissoja. Lisäksi Suomen eläinsuojelun, SEY:n, mukaan Suomessa hylätään ainakin 20 000 kissaa vuodessa. Tämä on aivan käsittämätön määrä heitteillejättöä, joka on vieläpä rangaittava teko. Siitä kärsivät sekä hylätyt eläimet itse että niistä mahdollisesti syntyvät seuraavat sukupolvet, puhumattakaan luonnonvaraisten eläinten poikasista, joita nämä kissat metsästävät.

Vapaissa populaatioissa elävät kissat eivät voi hyvin. Ne ovat pääsääntöisesti nälkäisiä, sairaita, sisäsiittoisia ja villiintyneitä. Niitä pelastetaan vapaaehtoisten ja eläinsuojeluyhdistysten voimin. Usein ne myös hoidetaan yksittäisten auttajien omalla kustannuksella.

Arvoisa puhemies! Jokainen ulkona juokseva kissa ei tietenkään ole siellä heitteillejätön tai välinpitämättömyyden seurauksena. Osa vapaana liikkuvista kissoista on kodeistaan karanneita ja kaivattuja. Näiden osalta kansalaisaloitteen ehdottama kaikkien kissojen pakollinen rekisteröinti ja siruttaminen helpottaisi merkittävästi löytöeläinten päätymistä takaisin omiin koteihinsa.

Arvoisa puhemies! Pidän kansalaisaloitetta hyvänä ja tarpeellisena. Mikäli lakiin kirjattaisiin velvoite vapaana liikkuvien kissojen sterilisoinnista tai kastroinnista sekä pakollisesta rekisteröinnistä ja siruttamisesta, niin valtio voisi pyrkiä kompensoimaan niistä koi-tuvia kustannuksia jollakin tapaa — mikäli ei suoraan valtion budjetista, niin vaikkapa sitten täältä eduskunnasta jouluna jaettavista lisämäärärahoista, joita hallituspuolueilla on mahdollisuus jakaa halutessaan kaikille järjestöille. Tässä olisi nyt hyvä tilaisuus asunto- ja ympäristöjaoston edustajille ottaa koppia rahoituksen järjestämisestä tämänkin syyskauden aikana.

Arvoisa puhemies! Vielä lyhyesti haluaisin puhua siitä, kuinka tärkeää työtä moni eläinrakas ihminen tekee vapaa-aikanaan. Itse olen saanut myös omakohtaisesti huomata sen, kun meidän kissamme karkasi — ja on karkutiellä vieläkin — miten silloin yhteydenotto-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 122/2021 vp

jen määrä oli yllättävän suurta. En tiennytkään, kuinka paljon ihmiset ymmärtävät perheessä olevan hätä kadonneen kotieläimen johdosta. Tiedän, että monet etsivät kissoja ja muita karanneita ja vahingoittuneita eläimiä luonnosta omalla kustannuksellaan lähes viikoittain ja lähes päivittäin. Näiden ihmisten hyväksi olisi hyvä luoda jonkunnäköinen kannustin tai edes jonkunnäköinen kulukorvausjärjestelmä. Toki monet tekevät sitä ilman edes mitään korvauksen toivoa, pyyteettömästi, mutta kun tiedetään nämä eläinsuojelujärjestöt, jotka näitä kissoja ottavat haltuun ja ruokkivat ja kasvattavat niitä, niin heille soisin kyllä jonkunnäköisen kompensaation ja taloudellisen tuen.

Arvoisa puhemies! Toivon, että tämä kansalaisaloite menestyy tässä salissa ja se toisi lisää hyvinvointia kaikille kissoille. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Elomaa, olkaa hyvä.

20.13 Ritva Elomaa ps: Arvoisa puhemies! Kissakriisi on karu tosiasia. Käytännössä kissapopulaation holtiton kasvu on seurausta vastuuttomasta eläimenpidosta. Tähän on saatava muutos. Tämä kansalaisaloite on oikealla asialla, ja toivon aidosti, että hallitus ottaisi kopin ja ryhtyisi ratkomaan tätä kissakriisiä pikaisesti.

Kun kissat lisääntyvät hallitsemattomasti, johtaa se väistämättä ongelmiin: kissoista ei huolehdi kunnolla, kulkukissojen määrä kasvaa, ja erilaiset eläinsuojeluongelmat yleistyvät. Aloitteen takana seisoo suuri määrä eläinlääkäreitä. Se nostaa aloitteen painoarvoa entisestään, että sitä tukevat alan ammattilaiset, joista moni kohtaa kissakriisin haasteet omassa työssään. Kissoihin ja kissapopulaatioihin liittyviin epäkohtiin voidaan käytännössä vaikuttaa tiedon lisäämisellä, kissojen arvostusta kasvattamalla, viranomaistoiminnalla sekä lainsäädäntöä kehittämällä. Ruokavirasto julkaisi vuosi sitten kissojen hyvinvointia kartoittavan selvityksen, jossa muun muassa edellä mainitut seikat nousivat esille.

Tämä kansalaisaloite tähtää kissojen aseman parantamiseen erityisesti lainsäädännön kautta. Aloitteessa ehdotetaan kissojen hallitsemattoman lisääntymisen säätämistä lainvastaiseksi. Käytännössä tämä tarkoittaisi vapaana liikkuvien kissojen sterilisointia. Ehdotus on äärimmäisen hyvä, sillä se on ainoa tapa rajoittaa lisääntymistä. Tällä hetkellä tilanne on kestävä, ja paikoin kulkukissojen määrä on hälyttävällä tasolla. — Ja tässä kohtaa kiitän niitä lukuisia vapaaehtoistoimijoita, löytöeläinpaikkoja, yksittäisiä ihmisiä, jotka ajattelevat eläinten hyvinvointia ja tekevät todella upeaa työtä.

Toinen kansalaisaloitteen keskeinen ehdotus on kissojen tunnistusmerkinnän ja rekisteröinnin säätäminen pakolliseksi. Koirien kohdallaan rekisteröintiasia on tulossa pakolliseksi, mutta kissojen kohdalla vastaavaa ei ole toistaiseksi näköpiirissä, mikä on todella valitettavaa. Se on mainittu, mutta siihen, koska se tulee voimaan, menee useita vuosia, ja jotta täytyy tapahtua tässä välissäkin kissojen hyväksi. Olen itsekin laatinut lakialoitteita sekä muita valtiopäivätoimia myös kissojen rekisteröinnin puolesta ja eläinten puolesta yleensä ja olen äärimmäisen iloinen tästä kansalaisaloitteen ehdotuksesta. Kannatan sitä lämpimästi. Mielestäni laajemman eläinten hyvinvointia koskevan lakiuudistuksen yhteydessä olisi luonteva paikka tehdä myös kissojen rekisteröinnistä pakollista.

Arvoisa puhemies! Tunnistusmerkinnässä on lukuisia hyviä puolia. Tunnistusmerkinnän ja rekisteröinnin lisääminen edistäisi esimerkiksi löytöeläinten päätymistä takaisin omistajilleen. Lisäksi se vaikeuttaisi laitonta eläinkauppaa sekä vähentäisi eläintenpitoon liittyviä väärinkäytöksiä. Eläintenpidon vastuullisuuden kannalta olennaista on, että tunnistusmerkintä ja rekisteröinti lisääisivät eläinten omistajien sitoutumista lemmikkeihinsä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 122/2021 vp

Jos rekisteröinti ja merkitseminen olisivat pakollisia, ei voitaisi enää tuosta vain ottaa kissoja kasapäin lemmikeiksi, ja ehkä entistä useampi leikattaisiinkin.

Kannatan tosiaan sydämestäni tätä kansalaisaloitetta. Sen tavoitteiden toteutuminen olisi valtava harppaus kissojen oikeuksille Suomessa.

Tämän asian yhteydessä nostan myös esille viime aikoina olleet todella ikävät tapahtumat, kuten suojelukoiraharrastuksen yhteydessä koirien sähköiset rangaistukset ja myös koirien lyömiset. Raviurheilun ongelmista tuli MOT-ohjelma, siinä oli kuolaimista: kun niitä vedetään liian kovaa, niin erittäin monella hevosella on suu rikki sisältä. On ollut 61 sonnia, jotka ovat kuolleet, kun ehkä tuottajan taloudellinen ongelma oli niin suuri. Mutta tuottajien kohdalla, kun he pitävät eläimiä, on se puoli, että se on niin raskasta työtä, ja voi olla, että taloudelliset ongelmat ovat niin suuret, että se aiheuttaa mielenterveysongelmia ja tämän vuoksi tätä tapahtuu tuottajien kohdalla. Nämä ovat suuria, vakavia asioita, ja niihin täytyy puuttua. Valvonta on aivan liian vähäistä. Ja se, että päästään esimerkiksi eläintenpitorikosta tarkastamaan, onko lakia noudatettu, on melkein mahdoton tilanne. Siihenkin tarvitsisi tehdä paljon lakimuutoksia, yleensä koko tähän eläinten hyvinvointiin. Se ei ole ihmisiltä pois.

Se täytyy nyt kaikkien myöntää, että vaikka täällä nyt puhutaan eläimistä ja kissojen tilanteesta, niin eihän se ihmiseltä ole pois. Me todella harvoin puhutaan eläimistä. Ensi maaliskuussa tulee hyvinvointilaki täällä käsiteltäväksi, ja silloin puhumme varmaan enemmänkin, niin että siitä hyvinvointilaista tulisi mahdollisimman hyvä. Mutta tänään kun täällä on puhuttu, niin tosiaan ei kannata miettiä sitä, että se olisi ihmisiltä pois. Jokainen haluaa, että eläimiä kohdellaan hyvin. Ainakin minä toivon niin.

Tässä lopuksi minä vielä toivon, että Niikkojen Stella löytyisi, ja toivon, että myös Masa-kissa säilyy muistoissa. Ja sitten minä haluan vielä yhden asian sanoa: Jussi Hokkaselle lämpimiä terveisiä sinne Jyväskylään. Tapasin hänet Nordic Fitness Expo -tilaisuudessa. Myös hän on entinen urheilija, niin kuin minäkin. Hänellä on kissa, Rocky-kissa, ja myös toinen kissa, jonka nimi on Arska — Arska ja Rocky. Rocky-kissa täyttää kohta 25 vuotta. En ole ikinä kuullut, että jonkun kissa olisi sen ikäinen, kaksikymppisistä olen kuullut. Rockylla on erittäin ihana koti, ja toivoisin, että jokaisella kissalla ja jokaisella eläimellä olisi se ihana koti, missä heistä pidetään erittäin hyvää huolta.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Lohikoski poissa. — Edustaja Said Ahmed, olkaa hyvä.

20.20 Suldaan Said Ahmed vas: Arvoisa puhemies! Vasemmistoliiton linja on, että eläimillä on itseisarvo. Kissoista on pidettävä huolta samalla tavalla kuin muistakin lemmikkieläimistä. Suomessa hylätään vähintäänkin 20 000 kissaa vuosittain. Valtaosa näistä kissoista syntyy leikkaamattomien, vapaana kulkevien kissojen lisääntyessä. Taustalla on esimerkiksi kissojen heikko arvostaminen. Eläinsuojeluyhdistykset ovat kyvyttömiä huolehtimaan kaikista hylätyistä eläimistä.

Kansalaisaloitteen perusteluissa esitetään, että kissojen tunnistusmerkintä säästää eläinsuojelun resursseja. Loukkaantuneen kissan omistajan tavoittaminen ja täten kissan hoitoon saaminen olisi rekisteröidyn tunnistesirun avulla nopeampaa kuin nyt. Lisäksi pakollinen merkintä vaikeuttaisi laitonta kissakauppaa, pentutehtailua ja kissoihin kohdistuvia eläinsuojelurikoksia. Omistajan vastuun osoittaminen mahdollistuisi tunnistusmerkinnän kautta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 122/2021 vp

Kissakriisi on tosiasia, ja sen ratkaisemiseksi on sovittu hallitusohjelmassa eläinten hyvinvointilain uudistamisen saattamisesta loppuun. Tämä on toteutettava myös kissojen olojen osalta. Myös kuntien tulisi ottaa enemmän vastuuta populaatiokissaongelmien hoitamisesta. Vasemmisto kannattaa myös eläinsuojelutyön yhteistyöelimen perustamista ja eläinsuojeluvalvonnan resurssien lisäämistä.

Kiitämme aloitteen tekijöitä erittäin tärkeästä työstä.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Holopainen, Mari, olkaa hyvä.

20.23 Mari Holopainen vihr: Arvoisa puhemies! Lämmin kiitos aloitteesta, joka osoittaa, että suomalaisia kiinnostaa laajasti eläinten hyvinvointi ja että kansalaisaloitteiden avulla nostetaan tärkeitä epäkohtia, joita täällä sitten yritetään korjata.

Vihreät kannattavat aloitteessa esitettyä kissojen tunnistusmerkintää ja rekisteröintiä. Vihreillä on myös eläinpoliittinen ohjelma, jossa on useita linjauksia eläinten aseman parantamiseksi. Eläimillä tulee olla huomattavasti selkeämpi, parempi asema yhteiskunnassa, ja niihin tulee kiinnittää enemmän huomiota. Eläinsuojeluongelmia on ennaltaehkäistävää. Tämä on vihreiden linjausten toinen tavoite, ja aika pitkälti ollaan nyt tämän tavoitteen parissa.

On hienoa, että asia tuntuu täällä etenevän myös laajassa yhteistyössä ja pystymme tarttumaan tähän yhteen pahimmista eläinsuojeluongelmista — joka koskee hylättyjä kissoja. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Pelkonen, olkaa hyvä.

20.24 Jaana Pelkonen kok: Arvoisa herra puhemies! Tämä kansalaisaloite on tärkeä. Lämmin kiitos kaikille osallisille siitä, että pääsemme tänään tästä asiasta ja aiheesta puhumaan.

Apua tarvitsevien kissojen määrä on ollut jo pitkään, jo vuosia, kasvussa, ja Suomessa hylätään tai tapetaan ei-toivottuina eläinsuojeluyhdistysten arvioiden mukaan noin 20 000 kissaa vuodessa, kuten olemme tänään useaan otteeseen eri puheenvuoroissa jo kuulleet. Tämä on häpeällistä käytöstä.

Löytökissoista joka viides päättyy lopetettavaksi. Villiintyneet kissapopulaatiot ovat entistä huonokuntoisempia ja lisääntyvät hallitsemattomasti. Ilmastomuutoksen mukanaan tuomat lämpimämmät talvet mahdollistavat tulevaisuudessa myös yhä useamman poikueen syntymisen. Koirien pitäminen kissoja arvokkaampina näkyy esimerkiksi siinä, että suurin osa koirista on merkitty tunnistusmerkinnällä ja rekisteröity rekisteriin. Kissojen kohdalla käytäntö ei ole yhtä yleinen, valitettavasti.

Pakollinen tunnistusmerkintä ja rekisteröinti ehkäisisivät asiantuntijoiden mukaan tehokkaasti villiintyneiden kissapopulaatioiden syntymistä ja auttaisivat palauttamaan eksyneet kissat nopeammin omistajilleen. Ajan tasalla olevat tunnistusmerkinnät vähentäisivät myös kunnille lankeavia löytöeläinten hoidosta aiheutuvia kuluja. Myös tahallisesti hylättyjen kissojen omistajat saataisiin hylkäämisestä nopeammin vastuuseen.

Koirien ja kissojen tulee olla lemmikkeinä samanarvoisia. Näin ollen tunnistusmerkintä- ja rekisteröintivaatimus tulee ehdottomasti säätää koirien lisäksi kissoille, ja myös kan-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 122/2021 vp

salaisaloitteessa esitetty kissojen hallitsematon lisääntyminen tulee säätää lainvastaiseksi.

Toivon sydämeni pohjasta, että tämä aloite hyväksytään ja kissat saavat ansaitsemansa arvostuksen. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Kalmari poissa. — Edustaja Lundén.

20.26 Mikko Lundén ps: Kiitos, arvoisa herra puhemies! Kansakunnan sivistyksen taso näkyy siinä, kuinka se kohtelee eläimiään. Kissakriisikansalaisaloite on yli 56 000 kansalaisen, yli 700 eläinlääkärin ja yli 70 suomalaisen eläinsuojeluyhdistyksen hätähuuto kissojen puolesta. Kodittomat kissat ovat ongelma, jonka luulin meiltä jo hävinneen. Näin ei kuitenkaan ole.

Kissojen joukkolopettaminen ei ole missään nimessä ratkaisu. Niin kauan kuin leikkamattomat kissat ulkoilevat vapaana, syntyy uusia populaatioita, ja pian olemme samassa tilanteessa. Yksi kissa voi saada vuodessa kahdet pennut, jotka ovat puolestaan sukukypsiä puolen vuoden ikäisinä.

Kissojen tunnistusmerkintä ja rekisteröinti sekä ulkoilevien kissojen leikkauttaminen helpottaisivat eläinsuojelukenttää valtavasti. Kissojen löytökoteihin joutuneet kissat löytäisivät kotiin — nyt vain murto-osa haetaan kotiin — eikä populaatiota pääsisi syntymään samassa mittakaavassa.

Arvoisa herra puhemies! Kansalaisaloitteen tavoitteet ovat yksinkertaiset ja hyvät. Kissojen hallitsematon lisääntyminen tulee säätää lainvastaiseksi, ja kissat tulee koirien tapaan tunnistusmerkintä ja rekisteröidä. Näinkin yksinkertaisilla toimilla parannetaan kissojen ”lainsuojattomuutta”, arvostusta ja ennen kaikkea hyvinvointia. Mutta ilman lain säätämää pakkoa kauniit puheet kissojen vapaaehtoisista siruttamisista ja leikkauksista jäävät helposti vain puheiden tasolle.

Kuten aloitteessa mainitaan, tunnistusmerkinnän ja rekisteröinnin säätäminen pakolliseksi edistäisi turvallisesti ja nopeasti löytökissojen päätymistä takaisin omistajilleen. Kissojen tunnistusmerkintä säästäisi eläinsuojelun resursseja, sillä nykyisellään suurin osa talteen otetuista kissoista ei palaudu takaisin omistajilleen. Lisäksi jos kissa on löydettyessä loukkaantunut, omistajan tavoittaminen on nopeaa rekisteröidyn tunnistussirun avulla ja kissan saaminen akuutin hoidon piiriin huomattavasti helpompaa. Niin ikään pakollinen tunnistusmerkintä vaikeuttaisi myös laitonta kissoihin kohdistuvaa eläinkauppaa ja pentutehtailua sekä kissoihin liittyviä eläinsuojelurikoksia. Ennen kaikkea rekisteröinti ja tunnistusmerkintä edistäisivät vastuullista eläintenpitoa ja lisäisivät eläinten omistajien sitoutumista lemmikkeihinsä. Maa- ja metsätalousministeriön selvityksen mukaan pakollinen tunnistusmerkintä ja rekisteröinti olisivat myös tarpeellisempia kissoille kuin koirille.

Arvoisa herra puhemies! Kansalaisaloitteen vaatimat muutokset antaisivat näin ollen hyvän viranomaistyökalun valvontaan ja lääkäreille, ja se vapauttaisi kolmannen sektorin resursseja muihin tärkeisiin eläinsuojelutoimenpiteisiin. Tämä on kansalaisaloite, jonka takana voi seistä jokainen asiaan perehtynyt kansanedustaja sivistysvaltiossa. Kiitos huomiostanne kissojen hyväksi.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Holopainen, Hanna, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 122/2021 vp

20.29 Hanna Holopainen vihr: Arvoisa puhemies! Me olemme täällä tänään käsittelemässä kansalaisaloitetta kissakriisistä. Suuri kiitos aloitteen laatijoille ja lukuisille allekirjoittajille tämän tärkeän asian esiin nostamisesta.

Aloitteessa vaaditaan sitä, että kissojen hallitsematon lisääntyminen säädetään lainvastaiseksi, ja sitä, että kaikki kissat tulee tunnistusmerkitä ja rekisteröidä. Kansalaisaloitteen sa todetaan, että Suomessa hylätään arviolta vähintään 20 000 kissaa vuodessa. Luku on järkyttävä. Kyseessä on todellakin kissakriisi, kuten aloite ilmiötä kuvaa.

Hylättyjen ja villiintyneiden kissojen populaatiot kuormittavat suomalaisia eläinsuojelujärjestöjä. Vaikka laki vaatii kuntia huolehtimaan löytöeläimistä, toiminta on monin paikoin todellisuudessa pitkälti vapaaehtoistoiminnan ja lahjoitusten varassa.

Populaatiokissat ovat monesti sisäsiittoisia, ja ne kärsivät lukuisista terveydellisistä ongelmista. Ne ovat usein puolivillejä ja vaativat kesyttämisen, jotta niiden uudelleensijoitus on mahdollista. Populaatioiden hoitaminen vapaaehtoisvoimin onkin työlästä ja erittäin kallista.

Arvoisa puhemies! Ihminen on antanut kissalle monta roolia, ja välillä melkein tuntuu, että kissatkin antavat erilaisia rooleja ihmisille. Kissa on parhaimmillaan kumppani, korvaamaton ystävä, perheenjäsen, jota vaalitaan ja hoidetaan. Toisille kissa on työkaveri, joka auttaa tallissa ja navetassa, pitää hiirikannan kurissa ja huolehtii rehuhygieniasta. Joku näkee kissan petona, joka tappaa pihan pikkulinnut ja sotkee lapsien hiekkalaatikot. Monelle vapaaehtoiselle eläinsuojelijalle kissat ovat loputon sotatanner kissojen hyvinvoinnin, lain ja oman jaksamisen kanssa. Kunnille kissat ovat löytöeläintaloja työllistävä kulu, joka yleensä yritetään hoitaa mahdollisimman edullisesti. Monta erilaista näkemystä, ja jokainen niistä omalla tavallaan oikea ja oikeassa.

Lopulta kissakriisissä on kysymys meidän arvoistamme ja siitä, miten me haluamme kohdella eläimiä, millaisilla laeilla ja asetuksilla me määrittelemme eläimen arvon ja kuinka me varmistamme, että eläin tulee kohdelluksi ja kohdatuksi siten, että sen elämä ihmisen kanssa on mielekästä, arvokasta ja hyvää. Eläinsuojelullisesti suurin ongelma Suomessa todellakin tällä hetkellä ovat populaatiokissat ja kissat, joita kukaan ei tunnista tai tunnusta omakseen. Yksi leikkaamaton kissa voi tehdä vuodessa jopa neljä pentuetta, joten jo kaksikin kissaa voi saada aikaan hallitsemattoman kissapopulaation hyvin lyhyessä ajassa. Tämä on tuhoisaa paitsi kissoille itselleen myös ympäröivälle luonnolle. Tällaisten ongelmien synty olisi hyvin yksinkertaisesti estettävissä vaatimalla tunnistusmerkintää kaikille kissoille. Tunnistusmerkintä auttaisi myös ylityöllistettyjä löytöeläintaloja palauttamaan kissat omistajille nopeammin ja helpommin.

Mutta tunnistusmerkintä ei yksin riitä. Kissan arvon turvaamiseksi me tarvitsemme asennemuutosta sekä lakia, joka kykenee turvaamaan niin kissojen hyvän elämän kuin myös yhteiselon ympäröivän luonnon ja ihmisten kanssa. Eläinlääkintähuollon resurssit sekä valvontaeläinlääkäreiden riittävät mahdollisuudet puuttua tunnistamattomiin kissapopulaatioihin sekä kissalle vahingolliseen jalostukseen ja pentutehtailuun on turvattava. Löytöeläinkodeille täytyy määritellä laatukriteeristö sekä selkeät valtakunnalliset toimintamallit, joiden avulla voidaan nopeasti palauttaa tunnistetut kissat omistajalleen ja vastavasti uudelleensijoittaa kissat, joilla ei ole omistajaa. Kissojen steriloinnin ja kastroidin tulisi olla saavutettavissa ja hinnaltaan kohtuullinen, jotta se on omistajille hyvä ja toimiva vaihtoehto. Julkisen sektorin tulisi ottaa selkeämpi taloudellinen vastuu kissapopulaatioiden hallinnasta ja korvata kolmannelle sektorille loukut- ja kuljetuskulut.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 122/2021 vp

Mikä sitten on kissan hyvää elämää? Kissa, niin kuin kaikki eläimet, tarvitsee suojaa, ruokaa ja virikkeitä sekä sosiaalisia kontakteja voidakseen hyvin. On meistä ihmisistä kiinni, kuinka me voimme nämä kissan tarpeet täyttää. Jollekulle ainoa oikea tapa on antaa kissan liikkua ulkona tai metsästää hiiriä tallissa. Toisille se on sisätiloihin rakennetut kiipeilypuut ja riittävä määrä leluja sekä lajitoveri, jonka kanssa temmeltää. Kissan hyvä elämä on varmasti mahdollista toteuttaa monella tapaa, ja siksi onkin tärkeää, että keskustelua ja erityisesti tutkimusta kissan hyvinvoinnista lisätään. Samalla on tärkeää ottaa askeleita oikeaan suuntaan, ja kissan tunnistusmerkintä auttaisi ratkaisemaan edes osan ongelmista.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Mäkynen, Jukka, olkaa hyvä.

20.34 Jukka Mäkynen ps: Kiitos, arvoisa herra puhemies! Suomessa hylätään tai oikeastaan jätetään heitteille arviolta noin 20 000 kissaa vuodessa, eivätkä kuntien ja järjestöjen resurssit riitä näin ison vuosittaisen kissapopulaation hoitamiseen. Tästä johtuen kissoja päätyy vuosittain huomattava määrä lopetettaviksi, ja on aihetta saada asia lainsäädännöllä kuntoon. Uskon myös, että valtaosa suomalaisista haluaa saada liian suureksi kasvaneen kissapopulaation kuriin. Tässä keskustelussa olevassa kansalaisaloitteessa vaaditaan kissojen hallitsemattoman lisääntymisen säätämistä lainvastaiseksi ja sitä, että kaikki kissat tule tunnistusmerkintä ja rekisteröidä.

Arvoisa puhemies! Kaikkien eläimien pito on vastuullista toimintaa. Siksi lainsäädännön pitää asettaa lemmikkieläimien omistajille tiukat velvoitteet pitää hyvää huolta lemmikistään ja noudattaa vastuullisuutta esimerkiksi kissanpentujen määrässä.

Kuten kansalaisaloitteessa on mainittu, pakollinen tunnistusmerkintä vaikeuttaisi myös laitonta kissoihin kohdistuvaa eläinkauppaa ja pentutehtailua sekä kissoihin liittyviä eläinsuojelurikoksia. Kissojen tunnistusmerkintä säästäisi myös eläinsuojelun resursseja, sillä merkitty kissa palautuisi siten myös nopeasti omistajalle.

Mikäli nyt käsillä oleva kansalaisaloite menee läpi täällä eduskunnassa, tarvitsemme myös lisäresursseja eläinsuojeluvalvontaan. Tätä kissakriisin tilannetta kuvaa hyvin se, että tälläkin hetkellä vastuu liian suureksi kasvaneesta kissapopulaatiosta on valitettavasti vapaaehtoistyötä tekevien eläinsuojelujärjestöjen vastuulla, koska kunnilla ei yksinkertaisesti ole resursseja eikä myöskään halua hoitaa asiaa.

Lopuksi totean, että hyväkään lainsäädäntö ei tuo tavoiteltuja vaikutuksia eläinten hyvinvointiin, mikäli eläinsuojeluvalvontaan ei osoiteta riittäviä resursseja valtion ja kuntien budjeteista.

Arvoisa puhemies! Kannatan lämpimästi tätä Kissakriisi hallintaan -kansalaisaloitetta. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Suomela poissa. — Edustaja Koponen, Ari, olkaa hyvä.

20.36 Ari Koponen ps: Arvoisa puhemies! Kuten olemme tänään kuulleet, niin koko sali tuntuu varsin yksimieliseltä yli puoluerajojen tässä asiassa. Tässä näemme, että kansalaisilla on mahdollisuus vaikuttaa, ja juuri kansalaisaloite on siihen oiva väylä.

Haluankin kiittää kansalaisaloitteen alullepanijoita ja kaikkia allekirjoituksellaan tuken-
sa antaneita.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 122/2021 vp

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Kaunisto, olkaa hyvä.

20.37 Ville Kaunisto kok: Arvoisa herra puhemies! Kiitos kansalaisaloitteen tekijöille ja sen allekirjoittajille.

Olen surullisena lukenut viestejä hylättyjen kissojen sekä hallitsemattomasti lisääntyvien kissapopulaatioiden määrien kasvusta. Suomessa hylätään tai tapetaan arviolta 20 000 kissaa vuodessa. Eihän tämä ole oikein kissalle. Ja vaikka tässä yhteydessä ei rahan tarvisikaan nousta keskiöön, niin totean silti, että Eläinten hyvinvointikeskuksen selvityksen mukaan löytöeläimet aiheuttavat maassamme arviolta noin 5,8 miljoonan euron kulut — pienistä puroista, pienistä puroista, sanoo viisas appiukkonikin. Näiden ja kollegoiden hyvien puheenvuorojen pohjalta on aiheellista kannattaa kissojen tunnistusmerkinnän ja rekisteröinnin muuttamista velvoittavaksi.

Arvoisa puhemies! Olen elämäni aikana ilokseni saanut huomata sen, miten monet ihmiset tässä maassa jaksavat toimia eläinten hyväksi aamusta iltaan ja illasta aamuun. Haluan vielä tässä yhteydessä kiittää heitä tästä pyyteettömästä työstä. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Mäkelä, olkaa hyvä.

20.38 Jani Mäkelä ps: Arvoisa puhemies! Tässä vaiheessa iltaa ja keskustelua on kenties vaikea kovin suurta lisäarvoa enää uusilla innovaatioilla tähän keskusteluun tuoda — joskin sen totean, kun joissain puheenvuoroissa puhuttiin kissojen lisääntymisen säättämisestä laittomaksi, että kyllä kuitenkin se lisääntymisen säätämisen laittomaksi, eli kissojen lisääntymisoikeuteen tässä ei olla puuttumassa.

Kansalaisaloite puuttuu tärkeään asiaan. Nämä luvut hylättyjen kissojen määrästä ovat aivan uskomattomia, eikä näin tietenkään saa eikä voi olla, siihen täytyy joitain toimenpiteitä kehittää. Aloite antaakin konkreettisia toimenpiteitä, joilla tilannetta voitaisiin korjata. Kuitenkin lopulta tämä on asennekysymys. Asenne siitä, pidetäänkö kaikkia lemmikkieläimiä tärkeinä vai eikö pidetä, ratkaisee. Voi tietysti olla, että jollakin aikavälillä lainsäädännön säätäminen muuttaisi myös asenneilmapiiriä paremmaksi tässä asiassa — se kuitenkin loppupeleissä tämän asian ratkaisee.

Lisäksi painottaisin resurssien merkitystä tässä asiassa, koska eläinsuojelu tarvitsee joka tapauksessa resursseja. Tällä hetkellä nämä löytöeläintalot toimivat pitkälti vapaaehtois-pohjalta ja kolmannen sektorin voimin, ja onkin niin, että näihin asioihin laitettu raha poikii moninkertaisesti takaisin verrattuna siihen, että tämä tehtäisiin kaikki yhteiskunnan laskuun palkkatyönä. Eli kannustan panostamaan tällaiseen toimintaan.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin maa- ja metsätalousvaliokuntaan.